

VALTIONEUVOSTON VIIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

VALTIONEUVOSTO	9
Hallituksen esitykset	9
Valtioneuvoston asetukset	9
Valtioneuvoston päätökset	10
Nimitysasiat	10
Raha-asiat	11
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	11
Talouspoliittinen ministeri- valiokunta 7.6.2017	11
LUOVUTETUT MIETINNÖT	12

VALTIONEUVOSTO

HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **9.6.2016** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 98/2016 vp) eduskunnalle laeiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain ja tasa-arvovaltuutetusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta. Tasa-arvolaisissa säädettyihin tasa-arvovaltuutetun toimivaltuuksiin lisättäisiin mahdollisuus ryhtyä toimenpiteisiin sovinnon aikaansaamiseksi osapuol-

ten välillä tasa-arvolaisissa tarkoitettua syrjintää koskeissa asioissa. Sovinnon osapuolet yhdessä tai tasa-arvovaltuutettu osapuolten suostumuksella voisivat hakea yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalta sovinnon vahvistamista. Lautakunta voisi vahvistaa saavutetun sovinnon. Tasa-arvovaltuutetusta annetussa laissa säädettyihin tasa-arvovaltuutetun tehtäviin lisättäisiin sovinnon edistämistä koskeva tehtävä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2016. (STM hallitussihteeri Terhi Tulkki 0295 163 229)

VALTIONEUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **9.6.2016** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus alle 18-vuotiaana vahinkoa kärsineen ansiotulon määrän vahvistamisesta. Asetuksessa vahvistetaan tulonsaajien keskimääräisiin ansiotuloihin perustuva euro-määrä, jota voidaan käyttää vahinkoa kärsineen oletettuna ansiotulona määrittäessä ansionmenetykskorvausta vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvun 2 b §:n nojalla. Asetuksen mukaista ansiotuloa voidaan käyttää ansionmenetykskorvauksen perustana, kun henkilövahingon johdosta pysyvästi ja täydellisesti työkykynsä menettä-

nyt ei ollut vahingon tapahtuessa täytännyt 18 vuotta. Asetus tulee voimaan 10.6.2016. (OM lainsäädäntöneuvos Laura Määttänen 0295 150 332)

Valtioneuvoston asetus maatalouden neuvontapalvelujen valtionavusta. Asetuksella säädetään valtion talousarvion mukaisen maaseudun elinkeinojen kehittämiseen tarkoitettua valtionavustuksen myöntämisestä ja käyttämisestä. Voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen keskeiset säännökset ajantasaistetaan siten, että yhteisön valtioneuvoston asetuksen asettamat vaatimukset avustuksen käytölle täyttyvät. Tässä yhteisön valtioneuvoston asetuksella tarkoitetaan komission asetusta (EU) N:o 702/2014 tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti, jäljempänä maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus. Maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 22 artiklassa säädetään tuesta neuvontapalveluihin. Avustettavan toiminnan tulee täyttää mainitussa artiklassa toiminnaalle säädetty vaatimukset. Asetuksella kumotaan maaseudun neuvon-

tajärjestöjen valtionavustuksista annettu valtioneuvoston asetus (244/2002), jolla aiemmin säädettiin maa-seudun neuvontajärjestöjen valtionavustuksista. Asetus tulee voimaan 1.8.2016. (MMM vanhempi hallitussihteeri Jukka Ränkimmäinen 0295 162 488)

Valtioneuvoston asetus tuontipolitoaineiden velvoitevarastoinnista annetun asetuksen muuttamisesta. Asetusta (1071/1994) muutetaan siten, että asetukseen lisätään uusi 7 b § varastojen käytettävyydestä. Asetus tulee voimaan 15.6.2016. (TEM teollisuusneuvos Herkko Plit 0295 063 636)

VALTIONEUVESTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **9.6.2016** seuraavat päätökset:

Päätös määrätä kansliapäällikkö Asko Välimaa Pysyvän välitystuomioistuinten jäseneksi kuuden vuoden toimikaudeksi 1.7.2016 lukien. (UM lähetystöneuvos Satu Suikkari-Kleven 0295 351 241)

Päätös hyväksyä Munkkiniemen koulutussäätiö sr:n perusopetuslain (628/1998) 7 §:ssä tarkoitettu opetuksen järjestämislupaa koskeva hakemus. Hakemus hyväksytään ehdolla, että opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää Munkkiniemen koulutussäätiö sr:lle lukiolain 4 §:n mukaisen lukiokoulutuksen järjestämisluvan. Lisäksi hyväksytään Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:n hakemus perusopetuslain 7 §:ssä tarkoitettua opetuksen järjestämisluvan peruuttamisesta. Hakemus hyväksytään ehdolla, että valtioneuvosto myöntää Munkkiniemen koulutussäätiö sr:lle perusopetuslain 7 §:ssä tarkoitettua opetuksen järjestämisluvan. (OKM hallitusneuvos Anne-Marie Brisson 0295 330 079)

Päätös Suomen tiedonannosta Euroopan komissiolle asetuksen (EU) N:o 1307/2013 soveltamisesta Suomessa vuodesta 2017 alkaen tehtävin muutoksina. Euroopan komissiolle toimitetussa tiedonannossa, joka hyväksyttiin valtioneuvostossa 29.5.2014, määriteltiin vuosina 2015–2020 toimeenpantavien Euroopan unionin kokonaan rahoittamien suorien tukien kansallisessa päättävällä olevat toimeenpanoratkaisut ja -esitykset. Tiedonantoa muutetaan tietyin osin 1.1.2017 alkaen. Muutoksia tehdään perustukijärjestelmään liittyvään

enimmäismäärään sekä vapaaehtoisen tuotantodonnaisen tuen prosenttiyksikköön ja tuen eräisiin ehtoihin. (MMM vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska 0295 162 248)

Päätös muuttaa Norkring AS:n verkkotoimilupaa. Norkring AS on pyytänyt verkkotoimilupansa muuttamista B-kanavanippua koskevien ehtojen osalta siten, että kanavanipun väestöpeittovaatimus lasketaan 100 prosentista 85 prosenttiin ja vaatimus rakentaa peitto yli 50 asukkaan katvealueille sekä mahdollisuus toteuttaa osa verkosta vaihtoehtoisella tekniikalla poistetaan. Lisäksi Norkring AS on pyytänyt saman verkkotoimiluvan muuttamista siten, että D-kanavanippua koskeva vaatimus DVB-T2-jakelutekniikan käytöstä poistetaan. Norkring AS:n tulee 10.1.2017 mennessä rakentaa B-kanavanipun peitto kattamaan vähintään 85 prosenttia Suomen väestöstä ja se saa oikeuden käyttää D-kanavanipussa tavallista DVB-T -lähetystekniikkaa. Muutoksella parannetaan uuden toimijan edellytyksiä käynnistää lähetystoiminta Suomessa ohjelmistotoimijoiden vallitsevien tarpeiden mukaisesti ja edistetään siten televisiolaähetyspalvelujen verkkokilpailua. Valtioneuvosto tarkastelee uudelleen peitovelvoitetta ja lähetystekniikkaa koskevia ehtoja 31.12.2018 mennessä. (LVM osastopäällikkö Mikael Nyberg 0295 342 474)

Päätös alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen -määrärahan alueellisesta jaosta vuonna 2016. Päätöksellä jaetaan vuoden 2016 valtion talousarviossa momentille 32.50.40 (Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen) budjetoidusta määrärahasta 9 000 000 euroa käytettäväksi alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain (8/2014) 6 §:n ja 7 §:n mukaisiin toimenpiteisiin seuraavasti: Maakuntien liitoille, jotka toimivat alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain (7/2014) 5 §:n 2 momentin mukaisina aluekehittämisviranomaisina, yhteensä 8 869 000 euroa. Lisäksi määrärahaa osoitetaan työ- ja elinkeinoministeriön käyttöön 131 000 euroa. (TEM neuvotteleva virkamies Johanna Osenius 0295 064 937)

Päätös myöntää työehtoasioiden päällikkö Annika Rönni-Sälliselle ero tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan työelämän ja työ-

markkinoiden olosuhteita tuntevan jäsenen henkilökohtaisen varajäsenen tehtävästä ja nimittää hänen tilalleen työllisyysasioiden päällikkö Pirjo Väänänen 1.8.2016 lukien lautakunnan 13.1.2021 päätyväksi toimikaudeksi. (STM hallitussihteeri Tiina Muinonen 0295 163 185)

Periaatepäätös asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelmasta 2016–2019. Ohjelman tärkeimpänä tavoitteena on jatkaa asunnottomuuden vähentämistä vahvistamalla asunnottomuuden ennaltaehkäisyä sekä torjumalla asunnottomuuden uusiutumista. Kokonaisuus pitää sisällään 2 500 uuden asunnon tai asutopaikan osoittamisen asunnottomille tai asunnottomuuden riskiryhmille. Ehdotettavilla toimenpiteillä tavoitellaan asunnottomuuden hoitamiseen liittyvän palvelujärjestelmämme uudistamista asiakaslähtöisemmäksi, ennaltaehkäisevämmäksi ja kustannustehokkaammaksi. (YM erityisasiiantuntija Peter Fredriksson 0295 250 066)

Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle **9.6.2016** seuraavat Euroopan unionin säädösehdotuksia koskevat valtioneuvoston kirjelmät:

Valtioneuvoston kirjelmä (U 32/2016 vp) eduskunnalle suosituksesta neuvoston päätökseksi valtuutuksesta aloittaa neuvottelut kansainvälistä rautateiden kauttakulkuliikennettä koskevasta yleissopimuksesta. Euroopan komissio antoi 25.5.2016 suosituksen neuvoston päätökseksi, jolla neuvosto valtuuttaisi Euroopan komission käynnistämään neuvottelut Euroopan unionin puolesta rautatieliikenteen yhteistyöjärjestön (Organisation for Co-operation of Railways, OSJD:n) kanssa uuden kansainvälisen rautateiden kauttakulkuliikenteen yleissopimuksen aikaansaamiseksi. (LVM liikenneneuvos Risto Saari 0295 342 311)

NIMITYSASIAST

Valtioneuvosto päätti **9.6.2016** seuraavat nimitysasiasiat:

Kauppatieteiden maisteri Elina Normo valtioneuvoston kanslian neuvottelevan virkamiehen virkaan 15.6.2016 lukien. (VNK hallitusneuvos Kari Peltonen 0295 160 288)

Valtioneuvosto myönsi virkavapautta ulkoasiainneuvos Heidi Schroderus-Foxille 3.7.2016–2.7.2018 sekä lähetystöneuvos Pia Stjernvallille 18.6.2016–31.12.2016. (UM henki-

löstöjohtaja Vesa Lehtonen 0295 351 439)

Ulkoasiainneuvos Maimo Henriksen ulkoasiainministeriön itäosaston osastopäällikön tehtävään 12.9.2016–31.8.2020, ulkoasiainneuvos Päivi Kaukoranta ulkoasiainministeriön oikeuspäällikön tehtävään 1.9.2016–30.9.2018 sekä ulkoasiainneuvos Pirjo Tulokas ulkoasiainministeriön henkilöstöjohtajan tehtävään 1.9.2016–1.8.2020. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 0295 351 439)

Oikeustieteen maisteri Erkki Papunen sosiaali- ja terveysministeriön hallitussihteerin virkaan 1.8.2016 lukien. (STM vanhempi hallitussihteerit Arita Kaario 0295 163 522)

RAHA-ASIA

Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta puoli istunnonaan **9.6.2016** seuraavia asioita:

Vuoden 2016 talousarvion momentin 26.40.21 (Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto) määrärahan ylittäminen 6 000 000 eurolla. Johtuen vuoden 2015 aikana tulleesta erittäin suuresta turvapaikanhakijamäärästä varatut määrärahat eivät riitä kattamaan turvapaikanhakijoiden vastaanoton lakisääteisiä menoja. (SM talous- ja suunnittelujohtaja Kati Korpi 0295 488 513)

Vuoden 2016 talousarvion momentin 33.40.51 (Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista) ylittäminen 1 700 000 eurolla. Maatalousyrittäjien eläkelain 12 luvun 135 §:n mukaan valtion tulee suorittaa kunakin vuonna valtion osuuden ennakkona määrää, joka vastaa valtion 1 momentin mukaisena osuutena suoritettavaksi arvioitua määrää. Valtion on suoritettava Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle kuukausittain ennakkona siten, että ennakot ovat riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena. Maatalousyrittäjien eläkelain täytäntöönpanosta annetun asetuksen (1407/2006) 135 §:n mukaan ennakkona tulee tarkistaa, viimeistään kukin vuoden kesäkuun 25. päivänä saman kalenterivuoden jälkimmäiselle puolelle vahvistettujen ennakkokerien määrää. Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta saadun selvityksen mukaan menojen lisäys on johtunut vakuutusmaksutulon alenemisestä, joka on 1 400 000 euroa alempi kuin lokakuun arviossa. Lisäksi MYEL-vakuutettujen lukumäärä

on huhtikuun lopussa noin 200 henkilöä pienempi kuin arvioitiin. (STM ylitarkastaja Jarmo Kukkonen 0295 163 178)

HALLITUKSEN NEUVOTTELUT

TALOUSPOLIITTINEN MINISTERI-VALIOKUNTA 7.6.2017

Harmaata taloutta kitketään määrätietoisilla toimenpiteillä

Talouspoliittinen ministerivaliokunta on hyväksynyt harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelman vuosille 2016–2020. Toimenpiteet liittyvät muun muassa korruption ennaltaehkäisyyn ja tunnistamiseen sekä viranomais-tiedonvaihdon parantamiseen.

– Tehokas harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunta edellyttää entistä parempaa yhteistyötä viranomaisten ja yksityissektorin välillä. Toimenpideohjelmalla pyritään siirtämään torjunnan painopistettä entistä enemmän ennalta estämiseen rakentamalla uusia yhteisiä toimintamalleja, sanoo sisäministeri Petteri Orpo.

Valtioneuvosto antoi 28.4.2016 periaatepäätöksen kansalliseksi harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategiaksi vuosille 2016–2020. Strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi on laadittu toimenpideohjelma, josta ilmenee konkreettiset toimenpiteet ja niiden tavoitteet, vastuutahot, aikataulu sekä keinot toimenpiteiden vaikutusten arvioimiseksi.

Toimenpideohjelmassa on 20 hanketta, jotka on jaoteltu strategian kärkihankkeiden mukaisesti. Ohjelmaan on valittu kansallisen harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian tavoitteiden kannalta keskeisimmät toimenpiteet. Talousrikosten torjunnan johtoryhmä seuraa toimenpideohjelman etenemistä, arvioi sen muutostarpeita ja raportoi hankkeiden etenemisestä talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle vuosittain.

Yhteinen tilannekuva mahdollistaa harmaan talouden ilmiöiden tunnistamisen

Viranomaisten tiedonvaihtoa harmaan talouden ja talousrikollisuuden tilanteesta parannetaan. Eduskunnan

tarkastusvaliokunta ja Valtiontalouden tarkastusvirasto ovat nostaneet esiin tarpeen viranomaisten yhteiselle tilannekuvalle keinona saada tietoa päätöksenteon pohjaksi.

Tilannekuva mahdollistaa muun muassa harmaan talouden ja talousrikollisuuden ilmiöiden tunnistamisen ja niiden vaikutusten arvioimisen. Tilannekuvan laatimiseen ja ylläpitämiseen osallistuvat viranomaiset, joiden tehtäviin harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunta kuuluu, sekä yksityinen sektori.

Tilannekuva perustuu muun muassa analysoituu tietoon, eri tahojen verkostoitumiseen ja sovituihin työmenetelmiin muun muassa toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnissa. Tavoitteen toteutuminen edellyttää toimintojen ja käsitteistön yhtenäistämistä, nykyistä reaaliaikaisempaa tiedonkulkua, yhdessä kehitettyjä mittaristoja, verkostoja sekä tietojen analysointia.

Talousrikosten torjunnan johtoryhmä käynnistää hankkeen tilannekuva-toiminnon perustamiseksi siten, että toiminto olisi otettavissa käyttöön vuoden 2017 aikana.

Viranomaisille korruption tunnistamishjeet

Korruptiorikosten paljastumista ja rikosvastuun toteutumista edistetään laatimalla käytännön kokemuksiin perustuvat korruption tunnistamishjeet kaikille rikosprosessiketjussa toimiville viranomaisille ja tuetaan korruption torjunnan lisäksi myös esitutkiminta- ja viranomaisyhteistyön kehittämistä ja siten rikosprosessiketjun toiminnan tehostamista.

Hankintojen valvontaa tehostetaan hankintayksiköiden tietojensaantia laajentamalla sekä lisäämään hankintayksiköiden mahdollisuuksia puuttua havaitsemiinsa korruptiotilanteisiin. Myös luottamuksellista ilmoittamista korruptioepäilyistä helpotetaan. Korruptiota ehkäistään sekä lainsäädännöllisin uudistuksin että neuvonnalla ja etenkin käytännönläheisen informaation tarjoamisella hankintayksiköille.

Korruptio liittyy läheisesti harmaaseen talouteen ja sitä esiintyy suomalaisen yhteiskunnan kaikilla tasoilla sekä monella alalla ja kontekstissa. Poliisin ja muiden viranomaisten tie-

toon tulleet tapaukset osoittavat, että muun muassa paikallistason teke- missä julkisissa hankinnoissa on korruption riski. Korruptio on Suomessa suurimmaksi osaksi piilorikollisuutta ja vain murto-osa korruptiotapauksista tulee viranomaisten tai kansalaisten tietoon.

Toimenpiteen vastuutahoja ovat oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sisäministeriö ja Valtakunnansyyttäjänvirasto.

Lisätietoa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnasta: www.intermin.fi/fi/kehittamishankkeet/talousrikollisuuden_ja_harmaan_talouden_vahentaminen

Lisätietoja: poliisitarkastaja Antti Simanainen, p. 0295 488 577, sisäministeriö

LUOVUTETUT MIETINNÖT

Paikallisen sopimisen lainsäädäntöä valmistellut työryhmä jätti **7.6.2016** mietintönsä työ- ja elinkeinoministeriölle. Työryhmän tehtävänä oli valmistella muutokset työ-sopimuslakiin, työaikalakiin, vuosilomalakiin ja opintovapaalakiin, joilla turvataan yleissitovaa työehtosopimusta noudattavalle työnantajalle yhtäläiset mahdollisuudet paikalliseen sopimiseen työehtosopimuksen paikallista sopimista koskevien määräysten perusteella. Työsopimuslakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös yleissitovaan työehtosopimukseen perustuvasta paikallisesta sopimisesta. Yleissitovaa työehtosopimusta soveltavalle työnantajalle annettaisiin mahdollisuus tehdä työehtosopimuksen

kelpuuttavan määräyksen nojalla paikallisia sopimuksia työehtosopimuksen sallimissa rajoissa noudattaen sopimisen osapuolia ja menettelytapoja koskevia määräyksiä. Mietintö on Suomen Yrittäjien lausumaa lukuun ottamatta yksimielinen, mutta vain sillä edellytyksellä, että kilpailukykysojimus ja sitä paikallisen sopimisen osalta täsmentävä kompromissi toteutuvat. Työryhmän työn päättyessä tiedetään, että kompromissiehdotus ei toteudu Suomen Yrittäjien vastustuksen vuoksi. Pääministeri Juha Sipilä on tästä johtuen jo aikaisemmin ilmoittanut, että työryhmän ehdotuksia ei oteta jatkovalmisteluun. Mietintö on osoitteessa http://www.tem.fi/files/45601/paikalsopimimine_060616_lop.pdf. Lisätietoja antaa ylijohaja Pekka Timonen, p. 0295 060 060, työ- ja elinkeinoministeriö.

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2016